(Rättsakter som antagits med tillämpning av avdelning V i Fördraget om Europeiska unionen)

RÅDETS GEMENSAMMA STÅNDPUNKT
av den 12 juli 1999
om Rwanda

(1999/452/GUSP)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT FÖLJANDE GEMENSAMMA STÅNDPUNKT

med beaktande av Fördraget om Europeiska unionen, särskilt artikel 15 i detta, och

av följande skäl:

(1) Genom den gemensamma ståndpunkten 98/252/GUSP, antagen på grundval av artikel 12 i Fördraget om Europeiska unionen [1], fastställde rådet Europeiska unionens mål och prioriteringar när det gäller Rwanda.

(2) Genom den gemensamma åtgärden 96/250/GUSP, beslutad av rådet på grundval av artikel 13 i Fördraget om Europeiska unionen [2], utnämndes ett särskilt sändebud för området kring de stora sjöarna.

(3) Mot bakgrund av utvecklingen i Rwanda sedan 1998 bör den gemensamma ståndpunkten 98/252/GUSP revideras.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Europeiska unionens mål och prioriteringar i förbindelserna med Rwanda är att uppmuntra, stimulera och stödja den process som har inletts av Rwandas regering för

— återhämtning efter folkmordet och främjande av nationell försoning,

— återuppbyggnad och utveckling,

— skydd och främjande av de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna,

— övergång till demokrati.

Regional instabilitet kan förhindra att dessa mål uppnås. Europeiska unionen skall därför uppmuntra de ansträngningar som Rwandas regering gör för att inrikta sin utrikes- och säkerhetspolitik mot att uppnå regional stabilitet på samma sätt som unionen gör med alla andra parter i olika konflikter i regionen.

Artikel 2

Europeiska unionen bekräftar att framsteg inom dessa områden främst är ett ansvar för Rwandas regering. För att stödja och uppmuntra de insatser som Rwandas regering gör skall Europeiska unionen, bland annat genom förmedling av sitt särskilda sändebud för området kring de stora sjöarna, föra en konstruktiv och kritisk dialog med Rwandas regering på grundval av följande bestämmelser.

Artikel 3

Med beaktande av den rwandiska regeringens utrikes- och säkerhetspolitik i regionen skall Europeiska unionen göra följande:

— Europeiska unionen skall uppmuntra den rwandiska regeringen, liksom alla andra parter som är involverade i konflikten i Demokratiska republiken Kongo, att på ett konstruktivt sätt delta i de regionala och internationella ansträngningarna att förhandla fram en fredlig lösning. Denna lösning måste leda till elduppхör snarast möjligt, följt av ett tillbakadragande av samtliga utländska trupper från Demokratiska republiken Kongo. Den måste beakta säkerhetsfrågor och främja samtliga berörda parters legitima intressen samt respektera principerna om territoriell integritet och nationell suveränitet.

— Europeiska unionen skall uppmuntra den rwandiska regeringen, liksom alla andra parter i konflikten, att uppfylla sina åligganden enligt internationell humanitär rätt.

Artikel 4

Med beaktande av situationen inom Rwanda skall Europeiska unionens insatser grundas på följande principer:

[1] EGT L 108, 7.4.1998, s. 1.
[2] EGT L 87, 4.4.1996, s. 1.

a) När det gäller försoning och maktfördelning skall Europeiska unionen uppmuntra och stödja den rwandiska regeringens insatser för att få till stånd en försoning mellan alla rwandier inom och utanför Rwanda, bland annat genom en dialog med alla grupper som förkastar våld och folkmord, med inriktning på maktfördelning och skydd av minoriteter. Oberoende, effektivitet och en bred sammansättning av den nationella kommissionen för försoning och nationell enhet anses av Europeiska unionen vara viktiga i detta sammanhang.

b) När det gäller demokratisering skall Europeiska unionen göra följande:

— Europeiska unionen skall uppmuntra den rwandiska regeringen att snarast möjligt överlåta behörighet och befogenhet till de nyvalda lokala myndigheterna för att säkerställa att den lokala befolkningen deltar i den politiska processen på gräsrotsnivå samt är redo att i princip stödja utbildning av nyvalda lokala rådgivare för att underlätta processen.

— Europeiska unionen skall uppmuntra den rwandiska regeringens plan att inom två år hålla val på kommun- och prefekturnivå och att utarbeta ett lämpligt system, en tidsplan och en organisation för dessa val. Med beaktande av problemet med analfabetism bör detta system fastställa en röstningsmekanism för att säkerställa fria och rättvisa val som garanterar lika rättigheter för alla grupper, det civila samhällets deltagande, offentlig debatt, yttrandefrihet, öppenhet när det gäller hela valprocessen och vallagstiftningen, utnämning av ett oberoende organ för att förbereda och övervaka hela valprocessen och ett tillfälle för samhällets alla sektorer att yttra sig. Europeiska unionen skall undersöka möjligheterna att stödja utarbetandet av en sådan valmekanism.

— Europeiska unionen skall uppmuntra den rwandiska regeringen att fortsätta framstegen mot demokratisering och att planera för nationella val i en nära framtid.

c) När det gäller rättssystemet och upprättande av traditionell rätt (Gacaca) skall Europeiska unionen, som oroas över att gacacasystemet kanske inte uppfyller internationella standarder för de mänskliga rättigheterna och kan orsaka ytterligare oenighet,

— uppmuntra den rwandiska regeringen att göra nåd till en allmän arbetsprincip i gacaca för att garantera rätten till civilskydd och göra allmänheten och i synnerhet överlevande från folkmordet medvetna om behovet av att godta detta för att samtidigt ta itu med problemet med straffrihet och nå en pragmatisk lösning på de enorma problemen för den stora gruppen fångar som väntar på rättegång under svåra fängelseförhållanden,

— uppmuntra den rwandiska regeringen att fortsätta ansträngningarna att minska antalet fångar och insatsen för medvetandegörande, bland annat genom att förverkliga sitt beslut från 1998 att frige fångar mot vilka det inte finns några anklagelseakter, eller ofullständiga sådana, som ett viktigt steg för att mildra förhållandena i de överfulla fängelserna,

— stödja Internationella tribunalen i Arusha, bland annat genom att förnya sina ansträngningar för att säkerställa att alla stater till tribunalen överlämnar samtliga personer som anklagas för folkmord och andra allvarliga kränkningar av internationell humanitär rätt, samt genom att sträva efter en fortsatt förbättring av tribunalens administrativa effektivitet,

— uppmuntra Rwandas regering att visa yttersta återhållsamhet med att utdöma och verkställa dödsstraff, i syfte att detta helt skall avskaffas, och att till fullo uppfylla sina förpliktelser enligt Internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter samt att beakta andra internationella skyddsåtgärder i fråga om dödsstraffet.

d) När det gäller politiken för att föra folket tillbaka till byarna skall Europeiska unionen uppmuntra den rwandiska regeringen att fortsätta med den politiken först efter noggrann planering, på förhand gjorda konsekvensstudier, pilotprojekt och kampanjer för att medvetandegöra befolkningen och säkerställa en rättvis återfördelning och brukande av land för att undvika att återbosättning, som påskyndas av säkerhetsskäl, ger upphov till brott mot de mänskliga rättigheterna vilket skulle stå i strid med de önskade resultaten och orsaka ytterligare oenighet.

e) När det gäller de mänskliga rättigheterna skall Europeiska unionen uppmuntra och stödja den rwandiska regeringens insatser för att skydda och främja alla rwandiers mänskliga rättigheter, bland annat genom att säkerställa att den nationella kommissionen för de mänskliga rättigheterna fungerar oberoende och effektivt och genom att fortsätta samarbetet med den särskilde representanten och FN:s högkommissarie för mänskliga rättigheter.

f) När det gäller ekonomisk utveckling och samarbete skall Europeiska unionen fortsätta att stödja den rwandiska regeringens insatser för att främja en allomfattande ekonomisk utveckling och att använda de uppnådda framstegen på det makroekonomiska området som instrument för fred och stabilitet, bland annat genom att uppmuntra ytterligare insatser för sunt styrelseskick.

g) När det gäller återanpassning skall Europeiska unionen uppmuntra och stödja den rwandiska regeringens insatser för att underlätta att överlevande från folkmordet, demobiliserade soldater och alla övriga fördrivna personer återanpassas till det rwandiska samhället, bland annat genom nära samarbete med relevanta internationella organisationer.

Artikel 5

Rådet noterar att kommissionen avser att inrikta sina insatser mot att uppnå målen och prioriteringarna i denna gemensamma ståndpunkt, när så är lämpligt genom relevanta gemenskapsåtgärder.

Artikel 6

Europeiska unionen kommer att genomföra denna gemensamma ståndpunkt i nära samarbete med FN, OAU och andra berörda organisationer.

Artikel 7

Genomförandet av denna gemensamma ståndpunkt kommer att följas upp regelbundet. Den gemensamma ståndpunkten kommer att revideras inom 12 månader.

Artikel 8

Denna gemensamma ståndpunkt skall ersätta den gemensamma ståndpunkten 98/252/GUSP av den 30 mars 1998.

Artikel 9

Denna gemensamma ståndpunkt träder i kraft samma dag som den antas.

Artikel 10

Denna gemensamma ståndpunkt skall offentliggöras i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

Utfärdad i Bryssel den 12 juli 1999.

På rådets vägnar

M. NIINISTÖ

Ordförande